

การทำน้ำหมักจุลินทรีย์

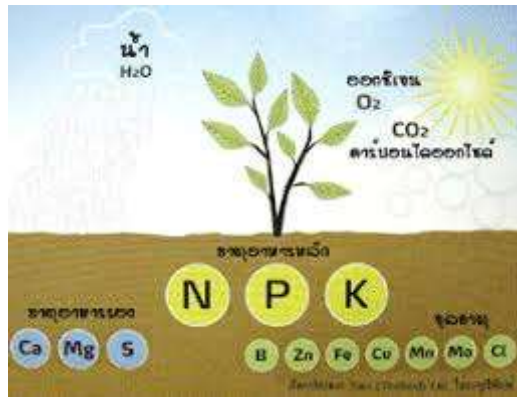
น้ำหมักจุลินทรีย์ คือ สารละลายที่ได้จากการย่อยสลายเศษวัสดุที่เหลือใช้จากส่วนต่าง ๆ ของพืชหรือสัตว์ โดยผ่านกระบวนการหมักในสภาพที่ไม่มีออกซิเจน มีจุลินทรีย์ทำหน้าที่ย่อยสลายเศษซากพืชซากสัตว์เหล่านั้นให้กลายเป็นสารละลายรวมถึงการใช้เอนไซม์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมีการเติมเอนไซม์หรือสารเร่งการย่อยสลาย ทำให้เกิดกระบวนการย่อยสลายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันได้แก่ อีเย่ฯ ขยะหอม น้ำสกัดชีวภาพประเภทของวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิต แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. น้ำหมักจุลินทรีย์ที่ผลิตจากพืช
๒. น้ำหมักจุลินทรีย์ที่ผลิตจากสัตว์

ธาตุอาหารในน้ำหมักจุลินทรีย์

หลังจากผ่านกระบวนการหมักโดยการย่อยสลายโดยใช้เอนไซม์จากจุลินทรีย์ที่มีในธรรมชาติหลังจากหมักจนได้ที่แล้ว จะได้สารละลายสีน้ำตาลเข้ม ประกอบด้วยสารอาหารดังนี้

- ธาตุอาหารหลัก – ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม
- ธาตุอาหารรอง – แคลเซียม แมกนีเซียม โพแทสเซียม
- ธาตุอาหารเสริม – เหล็ก ทองแดง แมงกานีส

สารทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากเศษผัก

ส่วนผสม -เศษอาหารหรือเศษผัก ๑ ถัง

- กากน้ำตาล ๑ ลิตร
- น้ำหมักจุลินทรีย์ ๑ ลิตร
- น้ำสะอาด ๑ ถัง

อุปกรณ์ -ถังพลาสติกมีฝาปิด ขนาด ๒๐-๔๐ ลิตร

- วิธีทำ**
๑. นำเศษอาหารและน้ำสะอาดในถังพลาสติก
  ๒. เติมกากน้ำตาลและหัวเชื้อจุลินทรีย์
  ๓. ผสมส่วนต่าง ๆ ให้เข้ากัน เก็บไว้ในที่ร่ม

การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากพืชสมุนไพร

ส่วนผสม -สะเดา ขิง ข่า ตะไคร้หอม ใบมะกรูด

- กากน้ำตาล ๑ ลิตร
- น้ำหมักจุลินทรีย์ ๑ ลิตร
- น้ำสะอาด ๑ ถัง

อุปกรณ์ -ถังพลาสติกมีฝาปิด ขนาด ๒๐-๔๐ ลิตร

-ถุงปุ๋ย

การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากปลา

ส่วนผสม

- เศษปลาที่ทิ้งแล้ว ๓ กิโลกรัม
- กากน้ำตาล ๑ ลิตร
- น้ำหมักจุลินทรีย์ ๑ ลิตร
- น้ำสะอาด ๑ ถัง

อุปกรณ์

- ถังพลาสติกมีฝาปิดขนาด ๕๐-๔๐ ลิตร
- ไม้สำหรับคน

วิธีทำ

๑. ผสมส่วนต่าง ๆ ลงในถังพลาสติกปิดฝาหมักไว้ในที่ร่ม ประมาณ ๑-๒ เดือน
๒. เปิดถังเพื่อคนน้ำหมักจุลินทรีย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้ผอนคลายให้เร็วยิ่งขึ้น

วิธีทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากปลา

การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์สูตรน้ำข้าวข้าว

ส่วนผสม - น้ำข้าวข้าว ๒ ลิตร

-กากน้ำตาล ๒-๓ ช้อนโต๊ะ

-น้ำหมักจุลินทรีย์ ๑ ช้อนโต๊ะ

-น้ำสะอาด ๑ แก้ว

อุปกรณ์ -ขวดพลาสติกใสมีฝาปิด

วิธีทำ -ผสมน้ำข้าวข้าว กากน้ำตาลให้เข้ากัน

-เติมหัวเชื้อจุลินทรีย์หมักไว้ในที่ร่ม ประมาณ ๓-๕ วัน

-จนใส มีกลิ่นหอม

การใช้ประโยชน์

๑. ใช้แทนผงซักฟอกโดยใช้น้ำหนัก ๑ แก้ว/น้ำ ๒๐ แก้ว หรือ

๑:๒๐ แช่ผ้าทิ้งไว้ ๑ คืน และซักผ้าในตอนเช้ากับน้ำสะอาด

และนำไปตากให้แห้ง ผ้าจะสะอาดไม่มีกลิ่น ไม่กระด้างและ
รีดง่าย

๒. ใช้ฉีดเป็นสเปรย์ดับกลิ่นเหม็นตามเสื้อผ้า กลิ่นอับในรถยนต์

๓. ใช้ผสมน้ำถูบ้าน

๔. ใช้ให้หมดภายในเวลา ๕ วัน

ข้อควรระวังในการใช้งานน้ำหมักจุลินทรีย์

๑. ห้ามนำน้ำหมักจุลินทรีย์ไปเก็บในที่กลางแจ้งหรือที่มีแดดส่องเป็นอันขาด เนื่องจากจะทำให้จุลินทรีย์ตายและส่งผลให้การหมักไม่เป็นไปโดยสมบูรณ์
๒. ถ้าเติมกากน้ำตาลน้อยเกินไปจะทำให้ในขณะหมักเกิดกลิ่นเหม็น ให้แก้ไขโดยการเติมการน้ำตาลลงไปเพิ่ม
๓. ใช้กับสัตว์เลี้ยง โดยการใช้น้ำหมักจุลินทรีย์ ๒๕๐ มิลลิลิตร ผสมกับน้ำสะอาด ๒๐ ลิตร นำไปเลี้ยงไก่หรือสุกร และฉีดพ่นบริเวณรอบ ๆ เพื่อทำลายจุลินทรีย์ที่เป็นเชื้อโรคจะช่วยให้สัตว์เลี้ยงแข็งแรง และบริเวณคอกสะอาด ไม่มี กลิ่นเหม็น
๔. ใช้ฉีดพ่นหรือรดต้นไม้ ช่วยเร่งการเจริญเติบโตและช่วยปรับปรุงคุณภาพของดิน

การส่งเสริมอาชีพ

การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากเศษอาหาร

โดย ฝ่ายพัฒนาสังคม

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

สนับสนุนโดย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

ถนนศูนย์ราชการ ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัด

นราธิวาส

๐ ๗๓๕๑ ๗๙๖๐

www.narathiwattpao.go.th